# Advies AMT- programmering

**Thematische gebiedsuitwerking Watersysteem Lochemse berg e.o.**
**30 september 2025**

## Beslispunten AMT

1 Instemmen met de vervolgaanpak voor een thematische gebiedsuitwerking en daarmee de voorbereiding van de besluitvorming in GS voor ondertekening van de intentieovereenkomst

2 €500.000 beschikbaar stellen uit de SPUK gebiedsprocessen voor de verkenningsfase

## Opdracht aan GS

*Beslispunten voor GS*

1 Intentieovereenkomst (bijlage 2) voor een thematische uitwerking van de verkenningsfase aangaan met Waterschap Rijn en IJssel en Vitens. In de IOK zijn afspraken opgenomen om door een thematische verkenningsfase en uitvoering van geen-spijt-maatregelen te komen tot een maatregelenpakket met bijpassende financiering. Deze uitwerking wordt vastgelegd in een uitvoeringsplan en bekrachtigd met een samenwerkingsovereenkomst (SOK).

2 Gedeputeerde Water en klimaatadaptie volmacht verlenen voor ondertekening van de intentieovereenkomst.

## Toelichting

Begin 2025 heeft college van GS besloten prioriteit te leggen op de KRW-opgave en natura2000 (Stikstof). Watersysteem Lochemse Berg e.o is inhoudelijk vergelijkbaar met het gebiedsproces Haarlo Olden Eibergen en kan daardoor op dezelfde wijze worden behandeld. De focus op KRW heeft voor Haarlo Olden Eibergen er toe geleid dat het AMT de gebiedsontwikkeling heeft gecategoriseerd als thematische sectorale aanpak. Voor Watersysteem Lochemse Berg e.o. betekent dit dat de verantwoordelijkheid daardoor overgaat van de Regio Stedendriehoek naar het Thema team Water.

Dit voorstel is met relevante teams afgestemd binnen de provincie Gelderland op inhoud, procedure en juridische vereisten.

*Aanleiding*
De provincie, Waterschap en Vitens werken sinds 2021 samen. Er is ondermeer gewerkt aan een hydrologische studie waarin de effecten van het winnen van 3 miljoen $m^3$ drinkwater per jaar in Lochem op het omliggende gebied is onderzocht. Uit deze studie bleek dat de effecten op de grondwaterstanden in de omgeving beperkt zijn. Op basis van deze studie heeft de provincie aangegeven dat deze winning open kan blijven. Daarop hebben Waterschap en Vitens afgesproken om gezamenlijk te verkennen hoe het watersysteem robuuster gemaakt kan worden. Dit heeft geleid tot dit project Watersysteem Lochem e.o.. De gemeente Lochem ondersteunt het initiatief.
De hoofdopgave is het werken aan een robuust watersysteem dat op de lange termijn voldoende en schoon (drink)water levert. Er ligt een belangrijke opgave om meer water vast te houden in het kader van de Aanpak Droogte Achterhoek. Waterkwantiteit wordt gekoppeld aan de opgave voor waterkwaliteit zoals deze voor grondwaterbeschermingsgebieden bestaat in de Kaderrichtlijn water (KRW) en op basis van de Drinkwaterwet moeten overheden zorgdragen voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening.

*Resultaten pre-verkenning*
De uitgevoerde pre-verkenning wijst uit dat dat er ruimte is voor kleinschalige initiatieven die een belangrijke eerste stap zijn in het realiseren van een robuuster watersysteem en waar mogelijk invulling kan worden geven aan ondersteunende aanpalende opgaven.

De resultaten van de pre-verkenningsfase zijn verwoord in 1) de eindrapportage pre-verkenning Watersysteem Lochemse Berg e.o. en in 2) een intentieovereenkomst voor de verkenningsfase (zie bijlagen 1 en 2).

**Voorstel vervolgaanpak thematische gebiedsuitwerking verkenningsfase**

*Verwacht resultaat en tijdspad*
De verkenningsfase loopt tot en met 2028 waarin het volgende wordt uitgewerkt:
1. Opstellen van een projectplan en een hydrologisch perspectief
2. Start met drie kleinschalige gebiedstrajecten
3. Uitvoering 'geen spijt maatregelen' in de drie kleinschalige gebiedstrajecten
4. Planuitwerking met structurele maatregelen, financiering, capaciteit
5. Opstellen samenwerkingsovereenkomst

| | 2026 | | | | 2027 | | | | 2028 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Q 1 | Q 2 | Q 3 | Q 4 | Q 1 | Q 2 | Q 3 | Q 4 | Q 1 | Q 2 | Q 3 | Q 4 |
| Stap 1 projectplan + hydrologisch perspectief | | | | | | | | | | | | |
| Stap 2 kleinschalig gebiedstraject + uitvoering geen spijtmaatregelen | | | | | | | | | | | | |
| Stap 3 planuitwerking en SOK | | | | | | | | | | | | |

*Financiën en capaciteit*
De proces- en onderzoekskosten zijn geraamd op 500.000 euro en worden aan de provincie gevraagd (SPUK maatregelpakket gebiedsprocessen). De kleinschalige geen-spijtmaatregelen worden bekostigd uit de EDDGI-middelen van het waterschap, deze kosten zijn geraamd op 120.000 euro. Daarnaast draagt elke partner (provincie, Vitens, waterschap) bij in capaciteit en kennis voor het projectteam, opdrachtgeversoverleg en bestuurlijk overleg. De gemeente ondersteunt het project en draagt, daar waar nodig, bij met inhoudelijke interne kennis en capaciteit.

Via de provincie wordt een externe projectleider aangesteld die namens de drie partijen aan het werk gaat in het gebied. Deze projectleider wordt gefinancierd via de SPUK. Om administratieve lasten en trage porjte voorkomen (o.a. overheveling van budget, subsidie en (Europese) aanbesteding) kan snel worden gestart door opdrachten via het raamcontract van de provincie Gelderland te faciliteren. De provincie is voor deze opdrachten formeel opdrachtgever.

*Governance*
Omdat de hoofdopgave een wateropgave is, is het voorstel dat de gedeputeerde Water en Klimaatadaptatie bestuurlijk verantwoordelijk is voor dit gebiedsproces. Voor de ambtelijke verantwoording en uitwerking is het voorstel dat het team Water het aanspreekpunt wordt voor dit project. Het team Water stemt regelmatig af met het regioteam Stedendriehoek over de voortgang van het project. Het regioteam Stedendriehoek is gesprekspartner van het themateam Water bij de voorbereiding van besluiten vanwege haar rol voor de programmering van de provinciale opgaven in de regio Stedendriehoek.

In de voorgestelde governance in de eindrapportage is het waterschap de trekker op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Een externe projectleider gaat namens drie partijen aan het werk in het gebied. De projectleider zal onder meer de projectorganisatie inrichten, waarin naast de initiatiefnemers stakeholders uit het gebied een rol spelen. De provincie neemt deel in het projectteam met een teamlid vanuit team Water. De teamleider Water sluit aan bij het opdrachtgeversoverleg en vervangt waar nodig de gedeputeerde bij het bestuurlijk overleg.

*Vervolgstappen*

- Besluitvorming door Gedeputeerde Staten (zie bijlage 3)
- Ondertekening van de IOK in december 2025 / januari 2026 (afhankelijk van het besluitvormingstraject).

*Bijlagen*

1. Concept-Eindrapportage preverkenning Watersysteem Lochemse berg e.o.
2. Concept-Intentieovereenkomst gebiedsaanpak Watersysteem Lochemse berg e.o. (*volgt in oktober*)
3. GS voorstel